

Sociale inlichtingen- en opsporingsdienst

ACTIEPLAN 2010

STRIJD TEGEN DE SOCIALE FRAUDE

INHOUDSOPGAVE

1) <u>Inleiding</u>	3
2) <u>Krachtlijnen van het actieplan</u>	4
2.1) <u>Professioneel te werk gaan</u>	4
2.2) <u>Doelgerichte aanpak</u>	4
2.3) <u>Gemeenschappelijke benadering van de strijd tegen de sociale fraude</u>	4
<i>a) Werkmethodes veralgemenen en optimaliseren</i>	4
<i>b) Ontwikkelen van een geïntegreerde strategie</i>	4
<i>c) Communicatie optimaliseren</i>	5
2.4) <u>Bepalen van een minimum aantal controles voor de arrondissementscellen en dit per arrondissementscel</u>	5
3) <u>Doelstellingen 2010</u>	6
3.1) <u>Bestrijden van zichtbare fraudefenomenen</u>	6
3.1.1) <u>Strijd tegen niet-aangegeven arbeid</u>	6
A) Doelgerichte aanpak	7
B) Andere activiteitssectoren	8
C) Kwaliteit van de controles	8
3.1.2) <u>De internationale samenwerking versterken</u>	9
3.1.3) <u>Strijd tegen de georganiseerde fraude</u>	10
<i>a) Onrechtmatige onderwerping</i>	10
<i>b) Ontwikkelen van een datamining om nieuwe vormen van koppelbazerij in de sectoren schoonmaak, bouw en metaal te bestrijden</i>	10
<i>c) Gestructureerde uitwisseling van informatie met de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI)</i>	11
3.2) <u>Verbetering van de werking van de Arrondissementscellen</u>	11
3.3) <u>De samenwerking versterken</u>	11
3.4) <u>De onrechtstreekse gevolgen van controles meten</u>	12
<u>BIJLAGE: definitie van een “arrondissementscelcontrole”</u>	14

1) Inleiding

Het actieplan 2010 met als titel “Strijd tegen de sociale fraude” werd in het Directiecomité goedgekeurd door de leidinggevende ambtenaren van de volgende instellingen en diensten:

- Toezicht op de sociale wetten van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg;
- Sociale Inspectie van de FOD Sociale Zekerheid;
- Inspectie van de Rijksdienst voor sociale zekerheid (RSZ);
- Inspectiedienst van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening (RVA);
- Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV);
- Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers (RKW);
- Rijksdienst voor pensioenen (RVP);
- Rijksinstituut voor de sociale verzekering der zelfstandigen.

Dit actieplan werd opgemaakt overeenkomstig artikelen 311 en 315, § 2, tweede lid, van de programmawet I van 27 december 2006 (Belgisch Staatsblad van 28 december 2006), waarbij rekening werd gehouden met de beschikbare marges van iedere inspectiedienst, die men maximaal wil optimaliseren.

Dit actieplan is een aanvulling op het plan dat iedere inspectiedienst voor het jaar 2010 heeft opgemaakt. De strategische plannen van de inspectiediensten bevatten, in functie van hun “core business”, een reeks maatregelen om bijdrage- en/of uitkeringsfraude te bestrijden.

Het actieplan 2010 “Strijd tegen de sociale fraude” geldt zowel voor de arrondissementscellen, de Sociale inlichtingen- en opsporingsdienst (SIOD), als wat bepaalde aspecten betreft, voor de inspectiediensten en de openbare instellingen van sociale zekerheid (OISZ). Hierbij worden zowel het stelsel van werknemers als het stelsel van zelfstandigen beoogd.

Wat de arrondissementscellen betreft, stellen de leden van het Directiecomité vast dat er bij de meeste een echte wil tot samenwerken aanwezig is, wat zich trouwens vertaalt in bemoedigende resultaten.

Er dient echter te worden opgemerkt dat de benadering van de controles soms nog verschilt van cel tot cel, zowel voor eenzelfde activiteitssector als voor eenzelfde soort fraude, wat soms tot wat ongelijke resultaten leidt.

Het doel van voorliggend actieplan bestaat erin om met goedkeuring van de Procureur-Generaal belast met het sociaal strafrecht en met goedkeuring van het College van Procureurs-Generaal, de activiteit van de arrondissementscellen beter te harmoniseren en tezelfdertijd de autonomie van de cellen te bewaren.

2) Krachtlijnen van het actieplan

2.1) Professioneel te werk gaan

Om de sociale fraude te bestrijden willen de inspectiediensten eraan herinneren dat zij enerzijds professioneel en resultaatgericht te werk willen gaan en anderzijds loyaal willen samenwerken met de arbeidsauditoraten.

2.2) Doelgerichte aanpak

Gelet op het beperkt aantal sociaal inspecteurs (ongeveer 700 op het terrein) en controledagen van de arrondissementscellen (gemiddeld 2 per maand) is het met dit actieplan de bedoeling, met name in functie van de specificiteit van de arrondissementscellen, hen te richten naar een doelgerichte aanpak van de strijd tegen de sociale fraude.

2.3) Gemeenschappelijke benadering van de strijd tegen de sociale fraude

Het Directiecomité wil de kwaliteit van de controles nog verbeteren. Dit zou een grotere doeltreffendheid en een grotere efficiëntie van de inspectiediensten moeten garanderen. Hoe? Door voorrang te geven aan drie hoofdlijnen:

a) Werkmethodes veralgemenen en optimaliseren

- Een passende methodologie gebruiken bij het bepalen van de doelgroep, de voorbereiding, de uitvoering, de debriefing en het gevolg dat wordt gegeven aan controleacties;
- Erover waken dat de verschillende behoeften aan opleiding van de controleurs en inspecteurs worden vastgelegd;
- Bestaande instrumenten voor het bepalen van de doelgroep optimaliseren;
- Innovatie wat betreft ontwikkeling en gebruik van databases aanmoedigen.

b) Ontwikkelen van een geïntegreerde strategie

Cellen en diensten moeten hun eigen strategie ontwikkelen in overeenstemming met de prioriteiten van de regering en met het actieplan. Bij het ontwikkelen van hun strategie zullen de diensten dubbel werk vermijden en convergentie nastreven.

Actieplannen die harmonieus in elkaar passen zijn een noodzaak. Het is uiteraard zo dat elk zijn domein definieert en daarin initiatieven ontplooit, maar deze domeinen zijn geen geïsoleerde eilanden en alle actoren zijn onderling afhankelijk. Alle actoren moeten dus met onderlinge kennis actief zijn en erop toezien dat het geheel gevaloriseerd wordt.

Daarom heeft het Directiecomité van de SIOD beslist dat enkele specifieke acties zullen opgenomen worden in het managementsplan of in de beheersovereenkomst van de betrokken inspectiedienst of instelling. Het betreft:

- het actieplan van het RIZIV;
- de preventieve datamatching van de RVA;
- het actieplan van de RSVZ;
- de terugvordering van onverschuldigde bedragen (te verrichten door het RIZIV, de RVP, de RKW en de RVA);
- de controle van dienstenchequebedrijven en PWA's.

c) **Communicatie optimaliseren**

- Een communicatiebeleid uitstippelen;
- De uitwisseling van gegevens en de gedeelde toegang tot informatie formaliseren en structureren:
 - tussen de sociale inspectiediensten;
 - tussen de sociale inspectiediensten en de andere diensten die betrokken zijn bij de strijd tegen de sociale fraude of die in het bezit zijn van informatie ter zake, zoals de vakbonds- en werkgeversorganisaties;
 - tussen de sociale inspectiediensten en de SIOD;
 - tussen de arrondissementscellen en de SIOD;
 - tussen de arrondissementscellen onderling.
- De strategische cellen regelmatig op de hoogte brengen van de realisaties van het actieplan

2.4) Bepalen van een minimum aantal controles voor de arrondissementscellen en dit per arrondissement

Het aantal controles die de arrondissementscellen moeten uitvoeren tijdens het jaar 2010 werd bepaald op basis van het aantal controles uitgevoerd door de arrondissementscellen tijdens de periode van 1 januari 2009 tot 30 september 2009, namelijk **10.000 controles**¹. Bij de raming van het aantal controles wordt dus rekening gehouden met de middelen van de cellen en meer bepaald met het beschikbare personeel maar ook met het aantal ondernemingen per gerechtelijk arrondissement.

Dit cijfer van 10.000 controles werd evenredig verdeeld per gerechtelijk arrondissement, wat maakt dat elke cel in de loop van 2010 een toegekend minimum aantal controles dient uit te voeren. Bij de vastlegging van dit minimum aantal werd rekening gehouden socio-economische werkelijkheid van elk gerechtelijk arrondissement en het beschikbaar controlepersoneel. Deze proportionele verdeling per gerechtelijk arrondissement beantwoordt aan de bezorgdheid van de Regering om te waken over een evenwichtige behandeling op het niveau van de gecontroleerde ondernemingen.

Om interpretatieproblemen te vermijden omtrent wat dient verstaan te worden onder een "arrondissementscelcontrole", wordt als bijlage bij voorliggend actieplan een definitie gevoegd.

¹ Niet een hoog aantal controles is het streefdoel, wel meer doelgerichte controles die relevante vaststellingen opleveren.

3) Doelstellingen 2010

3.1) Bestrijden van zichtbare fraudefenomenen

Met de eerste krachtlijn van het actieplan worden bepaalde doelstellingen vastgelegd, die als prioritair beschouwd worden voor de strijd tegen bijdragefraude en de strijd tegen uitkeringsfraude.

Deze doelstellingen zijn belangrijk wegens:

- de schade die aan de Staat wordt berokkend (minder sociale ontvangsten en ten onrechte betaalde sociale uitkeringen);
- de situatie van oneerlijke concurrentie tussen de bedrijven (sociale dumping);
- de soms zware schending van de rechten van de werknemers.

Deze drie prioritaire doelstellingen zijn drieërlei:

- de strijd tegen niet-aangegeven arbeid;
- de strijd tegen georganiseerde fraude (of met veelvuldige vertakkingen);
- de versterking van de internationale samenwerking.

3.1.1) Strijd tegen niet-aangegeven arbeid (arrondissementscellen)

Het begrip niet-aangegeven arbeid moet hier worden begrepen als:

- ofwel de situatie van werknemers die ofwel helemaal niet ofwel gedeeltelijk niet aangegeven zijn aan de sociale zekerheid;
- ofwel de situatie van werknemers die een arbeidsinkomen en een sociale uitkering (leefloon, werkloosheidsuitkering, ziekenfondsuitkering, ...) ten onrechte cumuleren;
- ofwel de situatie van werknemers die het slachtoffer zijn van economische uitbuiting;
- ofwel de situatie van buitenlandse werknemers die in België zijn tewerkgesteld zonder geldige verblijf- en/of arbeidsvergunning en die niet aangegeven zijn aan de Belgische sociale zekerheid of aan deze van het land van oorsprong.

De strijd tegen deze verschillende vormen van niet-aangegeven arbeid dient de hoofdpdracht van de arrondissementscellen te zijn.

Nadat de controle is uitgevoerd, dient een gestructureerde informatie-uitwisseling over de resultaten van de controles te gebeuren tussen enerzijds de inspectiediensten en de diensten van de RVA en het RIZIV² in het kader van de strijd tegen uitkeringsfraude, en anderzijds de diensten van het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen (RSVZ), dit in het kader van frauduleuze arbeid van zelfstandigen.

Gevolg gevend aan de reglementaire wijzigingen met het oog op het beter bestrijden van frauduleuze arbeid betreffende zelfstandigen, zal het RSVZ aan het Directiecomité van de

² En eventueel de RKW en de RVP.

SIOD voor 31 maart 2010 de nodige informatie meedelen ten einde de bepalingen te kunnen toepassen voorzien door de programmawet van 23 december 2009 (de artikelen 85 tot en met 95) en door het Koninklijk Besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut van zelfstandigen (artikelen 10, *17 bis tot en met 17 quater* en *23 bis*).

Deze informatie-uitwisseling zal het voorwerp uitmaken van een evaluatie om de gevolgen te kunnen meten die er door de verschillende overheidsinstellingen aan werden gegeven.

A) Doelgerichte aanpak

Een deel van de voorziene controles moet zich toespitsen op twee activiteitssectoren die op een relatief eenvormige wijze aanwezig zijn in gans het land:

- de bouwsector (die overspoeld wordt door een stroom werknemers afkomstig van Oost- Europese landen, maar ook door nieuwe filières, zoals de Braziliaanse filière);
- de horecasector.

De keuze van deze twee sectoren is niet vernieuwend, maar wordt opgedrongen vooreerst omwille van de hoge graad van onregelmatigheden die er worden vastgesteld, maar ook omwille van de vraag zelf van één van deze twee sectoren, meer bepaald de bouwsector (we merken hierbij op dat er, op het niveau van de provincies Henegouwen, Namen en Luxemburg, samenwerkingsakkoorden werden afgesloten tussen de vertegenwoordigers van de bouwsector en de federale inspectiediensten, om bepaalde controleacties beter te kunnen richten).

Bovendien hebben deze activiteitssectoren dezelfde kenmerken:

- een grote behoefte aan arbeidskrachten;
- de arbeidskrachten hoeven niet geschoold te zijn.

Voor de bouwsector wordt aanbevolen om een aantal openbare werven te controleren, beoogd door de wet van 24 december 1993 op de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten.

Deze wet voorziet namelijk in een hoofdelijke aansprakelijkheid ten laste van de aannemer van een overheidsopdracht voor aanneming van werken voor wat betreft het niet betalen door de onderaannemers van het loon van de arbeiders, de bijdragen sociale zekerheid en de bedrijfsvoorheffing.

Anderzijds wordt, gelet op de hoge graad van tijdelijke werkloosheid, aanbevolen:

- toe te zien op de naleving van de collectieve overeenkomst nr. 53 van 27 februari 1993 gesloten in de Nationale Arbeidsraad (Koninklijk besluit van 2 april 1993) welke verbiedt beroep te doen op onderaannemers tijdens de duurtijd van de tijdelijke werkloosheid;
- toe te zien op de naleving van artikel 51*bis* van de wet van 3 juli 1978 op de arbeidsovereenkomsten dat verbiedt een werknemer in tijdelijke werkloosheid te plaatsen (schorsing van de AO) zolang al de volledige dagen inhaalrust ingevolge gepresterde uren en prestaties geleverd op feestdagen niet werden toegekend.

De activiteitssector HORECA blijft een prioritaire sector in 2010 en dit omwille van de vermindering van de BTW (van 21% naar 12%) die vanaf 1 januari 2010 wordt

toegepast en de hiermee verbandhoudende verbintenis van de sector om onder andere het tewerkgestelde personeel nauwgezet aan te geven.

Voor beide activiteitssectoren worden ook controleacties voorzien buiten de “gewone” werkuren (nl. ’s avonds en tijdens het weekeinde).

Het aantal in 2010 te verrichten controles in beide sectoren werd voor elke arrondissementscel vastgelegd.

Naast deze 2 activiteitssectoren (bouw – horeca) wordt een nationale actie voorzien in een risicosector, met name in de vleessector, waar zware fraude aanwezig is (te weten: illegale tewerkstelling, valse statuten, valse detacheringen, illegale terbeschikkingstelling). Deze actie wordt voorzien in samenwerking met de politie, de Gewestelijke inspectiediensten en het FAVV.

B) Andere activiteitssectoren

Zoals eerder vermeld, worden de arrondissementscellen verzocht in 2010 ten minste 10.000 controles uit te voeren.

Naast de doelgerichte controles op basis van de aanbevelingen van het Directiecomité (bouw en horeca) zullen de cellen controles op eigen initiatief uitvoeren en dit in het kader van een operationeel plan dat zij voor het jaar 2010 dienen op te stellen.

Voor deze streefcijfers zal meer rekening worden gehouden met plaatselijke of zelfs gewestelijke kenmerken. Waar nodig, zal gebruik worden gemaakt van de cartografie van de werkgevers, opgemaakt op basis van het repertorium van de RSZ.

Er wordt evenwel aanbevolen om volgende werkgevers aan een controle te onderwerpen:

- de werkgevers die reeds het voorwerp uitmaakten van een strafrechtelijke veroordeling, een minnelijke schikking of een administratieve geldboete (recidive werkgevers);
- schoonmaakondernemingen die personeel tewerk stellen op “federale” openbare werven en die omwille van dit feit onder de toepassing vallen van de wet van 24/12/1993 op de overheidsopdrachten (zie hoger);
- de ondernemingen die als onderaannemer op sommige industriële sites permanent personeel tewerk stellen (outsourcing).

Aan de arrondissementscellen wordt ook gevraagd controles uit te voeren in andere gevoelige sectoren zoals de tuinbouw, de schoonmaak, de slachthuizen en de vleeshandel (aanbevolen doch geen verplichte sectoren).

C) Kwaliteit van de controles

Naast het aantal controles dat aan elke cel gevraagd wordt, wordt eveneens van de arrondissementscellen verwacht dat zij erop toezien dat deze controles zoveel mogelijk een positief resultaat opleveren in het kader van de strijd tegen de sociale fraude. Hierbij dient gesteld dat deze controlekwaliteit constant toeneemt.

Voor 2010 wordt gevraagd dat ten minste 25% van de uitgevoerde controles een positief resultaat opleveren.

Met positieve controle wordt een controle bedoeld die als volgt wordt afgesloten:

- hetzij met een proces-verbaal in de materie deeltijdse arbeid, tewerkstelling van vreemdelingen, Dimona, Limosa of sociale zekerheid;
- hetzij met een “geschil” of een proces-verbaal in de materie werkloosheid,
- hetzij met het overmaken van controlegegevens aan het RIZIV of aan de RVP wanneer er gegronde twijfel bestaat over de situatie van de gecontroleerde persoon;
- hetzij met een niet-melding door een hoofdaannemer van een werf of van een onderaannemer tewerkgesteld op een werf (enkel in de bouwsector –artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969).

Bovendien zal de SIOD de regularisaties inzake loon, bijdragen sociale zekerheid of stopzetting sociale uitkeringen welke voortvloeien uit acties van de arrondissementscellen, in de totalen opnemen en dit telkens wanneer zij beschikt over dergelijke gegevens.

3.1.2) De internationale samenwerking versterken (SIOD)

Volgens artikel 316, 17°, van de programmawet I van 27 december 2006 is de SIOD bevoegd voor *“het uitwerken en opvolgen van de internationale samenwerking tussen de inspectiediensten in het kader van de gezamenlijke acties voor de verschillende diensten”*. Daarnaast is de SIOD, krachtens artikel 316, 8° en 14° van dezelfde wet bevoegd voor *“het verlenen van de nodige bijstand aan de bevoegde besturen en diensten inzake de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude teneinde de controleoperaties behoorlijk te doen verlopen”* en voor *“het coördineren en verspreiden van de informatie die nodig is voor de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude”*.

De wetgever heeft zodoende erkend dat een doeltreffende strijd tegen sociale fraude en illegale arbeid in een geliberaliseerde arbeids- en dienstenmarkt absoluut noodzakelijk is.

Bijgevolg:

- moeten de initiatieven inzake internationale samenwerking tussen bevoegde inspectiediensten op het gebied van sociale en arbeidsreglementering collegiaal door de SIOD worden genomen of goedgekeurd, tenzij dergelijk initiatief enkel belangrijk is voor de initiatiefnemende sociale inspectiedienst. In dit geval zal enkel een mededeling ter informatie aan de SIOD worden gedaan;
- is het wenselijk, met het oog op wederzijdse doeltreffendheid, dat de akkoorden gesloten door de diensten “internationale relaties-betrekkingen” en die een invloed (kunnen) hebben op de uitvoering van de opdrachten van de federale sociale inspecties, worden medegedeeld aan de SIOD.

Aan te stippen valt dat verschillende diensten reeds de eerste aanzet hebben gegeven voor een bilaterale samenwerking tussen Belgische en buitenlandse sociale inspectiediensten.

De doelstelling voor 2010 bestaat uit het voortzetten van de internationale samenwerking in nauwe associatie met de diensten Internationale betrekkingen van de FOD Werk, Arbeid en Sociaal Overleg enerzijds en van de FOD Sociale Zekerheid anderzijds nauw betrokken

worden. Meerdere contacten werden reeds gelegd met andere landen en verschillende samenwerkingsakkoorden met andere landen zijn eveneens in ontwikkeling of in onderhandeling zoals met Duitsland, Nederland, Italië, Tsjechië, Bulgarije, Portugal (wat de sociale zekerheid betreft) en Roemenië.

3.1.3) ~~Strijd tegen de georganiseerde fraude~~ (SIOD + inspectiediensten + RIZIV+ RKW)

Het gaat hier om het bestrijden van belangrijke fraudefenomenen.

a) Onrechtmatige onderwerping

Door deze fraude genieten bepaalde personen onterecht van sociale uitkeringen dankzij het bewust inroepen van fictieve gegevens. Thans wordt deze fraude voornamelijk bestreden door de antifraudecel van de RVA, door de Directie Bijzondere Invorderingen (DBI) van de RSZ, door het RIZIV en de RKW.

Het gaat hier om veel meer dan een fraudeverschijnsel: hier zijn criminele organisaties aan het werk, waarbij overtredingen worden begaan op alle gebieden van de wetgeving (sociale, fiscale, vennootschapsrecht, verblijf, ...).

Gelet op de omvang van het fenomeen, zowel wat betreft het aantal betrokken vennootschappen als werknemers, heeft deze strijd eerst en vooral tot doel zo snel mogelijk een halt toe te roepen aan dit criminele systeem en zo uitgaven in de sociale zekerheid te beperken.

Aangezien de fictieve ondernemingen, die zich aan dit systeem van onrechtmatige onderwerping schuldig maken, op het hele grondgebied actief zijn, werd beslist om dergelijke controles niet op initiatief van de arrondissementscellen uit te voeren, maar eerder op basis van gemeenschappelijke initiatieven van de inspectiediensten en van de OISZ.

De cellen kunnen hier evenwel een belangrijke rol spelen door het meedelen van relevante informatie aan de inspectiediensten en inzonderheid aan de DBI, gezien de cellen het ideale platform zijn voor het verspreiden van informatie.

b) Ontwikkeling van een datamining om georganiseerde sociale criminaliteit te bestrijden.

Een multidisciplinaire werkgroep cel zal in 2010 worden opgericht om te onderzoeken in welke mate om te trachten de datamining, welke binnen de Directie van de bestrijding van de economische en financiële criminaliteit van de federale politie samen met de B.B.I. werd uitgewerkt om BTW-carrouzels te bestrijden, geheel of deels zou kunnen over te plaatsen genomen worden voor naar de strijd tegen de sociale fraude. De activiteitssectoren welke voor deze cel maatregel vooral in aanmerking zouden kunnen komen zijn de bouw, de schoonmaak en de metaal alsook in mindere mate de schoonmaak, waar de praktijk erin bestaat een beroep te doen op talrijke onderaannemers binnen de keten bestaande uit fictieve ondernemingen.

Een samenwerkingsprotocol zal worden opgesteld en zal in de loop van 2010 door de betrokken Ministers ondertekend worden.

c) **Gestructureerde uitwisseling van informatie met de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI)**

Vanaf 2010 (van zodra de wettelijke wijzigingen van kracht zijn) zal de CFI de sociale inbreuken (andere dan deze die mensenhandel betreffen) die aan het licht komen naar aanleiding van de strijd die de Cel voert tegen het witwassen van geld, meedelen aan de SIOD.

Een typologie van de belangrijkste sociale fraudes zal worden opgesteld tussen de SIOD en de CFI opdat deze informatie zo optimaal mogelijk gestructureerd zou zijn en ook correct kan aangewend worden door de sociale inspectiediensten en de OISZ.

3.2) **Verbetering van de werking van de Arrondissementscellen** (Arbeidsauditoraten + inspectiediensten + SIOD)

De maandelijkse vergaderingen van de arrondissementscellen dienen aangewend te worden als een echt discussieforum dat toelaat de uitgevoerde controles te verbeteren. Tijdens deze maandelijkse vergaderingen dienen een aantal punten op de dagorde geplaatst te worden. Het betreft meer bepaald:

- het onderzoek van de kwaliteit van de door de inspectiediensten gedane vaststellingen (meermaals is immers gebleken dat processen-verbaal worden opgesteld waarin de inbreuk niet of onvoldoende wordt aangetoond. Dergelijke PV's dienen binnen de arrondissementscel besproken te worden om toe te laten de vaststellingen te verbeteren en de kans op vervolging te verhogen);
- de aan de controles verleende gevolgen opvolgen en onderzoeken. Het is nodig de Inspectiediensten welke deelnemen aan de celcontroles, op de hoogte te brengen van de gevolgen verleend aan hun vaststellingen. Het gaat hier in het bijzonder om:
 - de door het Arbeidsauditoraat verleende gevolgen aan de processen-verbaal;
 - de gevolgen gegeven aan de vaststellingen "30bis";
 - de gevolgen gegeven aan de doorgezonden informatie aan de RVA, de RIZIV, de RSVZ en de RVP;
 - de eventuele regularisaties doorgevoerd ten gevolge van celcontroles.

Anderzijds dient de besloten groep voor regionale interventie (GRI), zoals voorzien in artikel 322 van Titel XII van de programmawet van 27 december 2006, zo efficiënt mogelijk te worden ingezet.

De GRI dient bij voorrang te worden gebruikt voor de vastlegging van de maandelijkse acties (doelgerichte controles voorbereiden en uitvoeren) en hierbij dient eveneens de proportionaliteitsregel verzekerd te worden: zorgen voor een evenwicht tussen het aantal ingezette controleurs en het aantal geplande controles.

3.3) **De samenwerking versterken** (SIOD)

In de loop van de laatste jaren lag de SIOD aan de basis van het opstellen van verschillende protocollen gericht op de verbetering van de samenwerking tussen enerzijds de federale en de

regionale inspectiediensten en anderzijds tussen de sociale inspectiediensten en de fiscale administraties.

Het samenwerkingsprotocol met de Gewesten en Gemeenschappen moet nog goedgekeurd worden door de verschillende Parlementen. Ongeacht dit feit, zullen vanaf 2010 de Gewesten en Gemeenschappen systematisch uitgenodigd worden om deel te nemen aan de vergaderingen van het Directiecomité van de SIOD (gezien het feit dat de regionale inspectiediensten actief meewerken met de arrondissementscellen).

Wat het samenwerkingsprotocol met de BBI betreft, zal de SIOD er op toezien dat de SPOCS een actieve(re) rol spelen bij de uitwisseling van informatie (over individuele dossiers).

Het samenwerkingsprotocol met de Algemene Fiscale Administratie (voorheen de AOIF) is in werking getreden in 2010. De SIOD zal aan dit protocol volledige uitvoering geven in de loop van de volgende maanden.

Wat de interne communicatie betreft, dienen professioneel gestructureerde uitwisselingen, zoals hierboven uiteengezet, een versnippering van de kennis en een wildgroei van diverse antifraudecellen tegen te gaan.

Een ander project dat meewerkt aan deze versterking van de samenwerking tussen de inspectiediensten, is het e-PV dat zal toelaten te beschikken over een uniek en elektronisch proces verbaal van vaststelling van inbreuken voor alle diensten. Dit e-PV zal een betere kwaliteit garanderen op het niveau van de vaststellingen, op juridisch niveau en op statistisch niveau.

In de loop van 2010 worden opleidingen georganiseerd omtrent de uitvoering van het nieuwe protocol gesloten met de Algemene Fiscale Administratie enerzijds en het e-PV anderzijds. Andere vormingen kunnen georganiseerd worden, hetzij op vraag van de Gewesten, hetzij op initiatief van de SIOD, meer bepaald naar aanleiding van de inwerkingtreding van het nieuw Sociaal Strafwetboek.

3.4) De onrechtstreekse gevolgen van controles meten (SIOD)

Dankzij de beleidsondersteuning die de SIOD kan aanbieden, kunnen onder andere de onrechtstreekse gevolgen van controles meetbaar worden.

De globale activiteit van de inspecties in het kader van de strijd tegen de sociale fraude werd voor het eerst beschreven in het jaarverslag 2005 van de SIOD. Met dit verslag werden de rechtstreekse vaststellingen op het ogenblik van de controles van de inspectiediensten gemeten. Dit rechtstreeks meetbaar resultaat geeft evenwel geen volledig beeld van de weerslag van de activiteiten van de diensten.

De SIOD wil in 2010 onderzoeken welke onrechtstreekse gevolgen op een betrouwbare manier bruikbaar zijn om een globaler beeld te geven van de weerslag van de activiteiten van de inspectiediensten op de instandhouding van het stelsel van sociale zekerheid. Onder indirecte gevolgen dient te worden verstaan:

- de weerslag van de controles op de aangegeven loonmassa aan de RSZ;
- de weerslag van de controles op het aantal gewerkte dagen aangegeven aan de RSZ;

- de gevolgen van de controles op het aantal gelijkgestelde dagen aangegeven aan de RSZ;
- de gevolgen van de controles op het aantal voltijdse en deeltijdse werknemers aangegeven aan de RSZ.

Omwille van methodologische redenen werd beslist om een micro-economische analyse uit te werken en geen macro-economische. Er zal dus voorrang verleend worden aan een sectorale aanpak.

In 2010 zal de sector tuinbouw geanalyseerd worden daar deze sector het voorwerp uitmaakt van systematische controles, wat toelaat na te gaan of het mogelijk is de indirecte effecten van de controles te meten.

BIJLAGE:

Definitie van een “arrondissementscelcontrole”

Onder een “controle van de arrondissementscel” dient verstaan te worden alle controles/onderzoeken van de arrondissementscel:

- welke gericht zijn op de strijd tegen de sociale fraude en de illegale arbeid;
- welke gevoerd worden op de arbeidsplaats (werven, keuken en zaal van een restaurant,...);
- ter controle van Belgische en buitenlandse werknemers die deels of volledig in het zwart worden tewerk gesteld of die ten onrechte sociale uitkeringen genieten en de gedetacheerde buitenlandse werknemers waarvoor geen Limosa-melding werd gedaan ;
- welke niet worden aangekondigd bij de werkgevers;
- die gemeenschappelijk worden uitgevoerd door ten minste twee van de volgende diensten (Sociale Inspectie, Toezicht Sociale Wetten, inspectiedienst van de RSZ, inspectiedienst van de RVA, inspectiedienst van de RIZIV, de regionale inspectiediensten, de inspectiedienst van de RSVZ, de lokale politie*, de Gerechtelijke Federale Politie*) en waaraan ten minste één van de vier federale sociale inspectiediensten zijn medewerking verleend (Sociale Inspectie, Toezicht Sociale Wetten, de inspectiedienst van de RSZ, de inspectiedienst van de RVA) gezien enkel deze vier inspectiediensten gemeenschappelijke bevoegdheden hebben inzake sociale fraude en illegale arbeid;
- en welke (in beginsel) het voorwerp uitmaken van een verslaggeving/bespreking tijdens de volgende celvergadering of de GIR-vergadering

* Opmerking voor de controles gevoerd door een federale sociale inspectiedienst samen met een Politiedienst: de gevoerde controles/onderzoeken door een federale sociale inspectiedienst samen met een politiedienst die enkel vereist is om bijstand te verlenen aan de controleurs/inspecteurs (bescherming van de controleurs, gewone vordering vanwege de politie, geen samenwerking ter voorbereiding en/of voor de gevolgen van het onderzoek) worden niet met “arrondissementscelcontroles” gelijkgesteld.
